

SV

SV

SV

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 18.9.2008
KOM(2008) 567 slutlig

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

till Europaparlamentet och rådet om EU:s handlingsplan mot narkotika för 2009–2012

{SEK(2008) 2455}

{SEK(2008) 2454}

{SEK(2008) 2456}

Inledning

Narkotika är ett stort problem för EU:s medborgare och ett allvarligt hot mot säkerheten och hälsan i Europa.

I december 2004 godkände Europeiska rådet enhälligt EU:s narkotikastrategi för 2005–2012¹, som syftar till att uppnå en hög nivå av skydd, välbefinnande och social sammanhållning genom att förebygga och minska narkotikamissbruket.

Att strategin antogs var i sig en tydlig signal om att den gemensamma politiska oro som finns i hela Europeiska unionen i fråga om narkotika är starkare än skillnaderna i synsätt mellan olika medlemsstater. Det bekräftade att alla medlemsstater är eniga om samma grundläggande principer, nämligen att det bör finnas ett balanserat angreppssätt för att minska tillgången och efterfrågan på narkotika, att detta bör grundas på pålitliga uppgifter om problemets natur och omfattning, på respekt för grundläggande rättigheter och mänsklig värdighet, och – i allt högre grad – på samordnad och gränsöverskridande brottsbekämpning inriktad på narkotikasmugglare och organiserad brottslighet.

Narkotikastrategin utgör också ramen för två på varandra följande handlingsplaner om fyra år vardera. Den första **handlingsplanen för 2005–2008**² innehöll över 80 åtgärder som syftade till att samordna viktiga områden för statligt ingripande när det gäller olaglig narkotika, såsom folkhälsa, brottsbekämpning, tull, rättskipning i brottmål och yttre förbindelser. Medan medlemsstaterna ofta ansvarar för genomförandet spelar kommissionen en aktiv roll när det gäller att underlätta och utvärdera det arbete som utförs, förutom att övervaka lagstiftningen mot narkotika, såsom rådets rambeslut 2004/757/RIF om olaglig narkotikahandel som kommissionen ska rapportera om i mitten av 2009. Mot bakgrund av de lärdomar som dragits under de senaste fyra åren lägger nu kommissionen fram en andra handlingsplan för 2009–2012 som ska godkännas av rådet.

Vad har hittills uppnåtts genom den nuvarande handlingsplanen mot narkotika?

Slutmålet med den nuvarande handlingsplanen är att

”... åstadkomma en betydande minskning av narkotikamissbruket bland befolkningen och att reducera de negativa samhälls- och hälsoeffekterna av missbruk av och olaglig handel med narkotika”.

Den bifogade utvärderingsrapporten³ har utarbetats gemensamt av kommissionen, medlemsstaterna, Europeiskt centrum för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (ECNN), Europol och de europeiska nätverk av icke-statliga organisationer som deltar i civilsamhällesforumet. Det är den mest omfattande bedömningen av genomförandet av EU:s narkotikapolitik som hittills gjorts och den visar att den nuvarande handlingsplanens mål delvis har uppnåtts:

¹ CORDROGUE 77, 22.11.2004.

² EUT C 168, 8.7.2005.

³ Kommissionens arbetsdokument bifogas i bilaga 1.

- Narkotikaanvändningen i EU ligger kvar på en hög nivå. Tillgängliga uppgifter tyder på att missbruket av heroin, cannabis och syntetisk narkotika har stabiliserats eller håller på att minska, medan missbruket av kokain ökar i ett antal medlemsstater. Det totala antalet personer i EU som missbrukar narkotika – eller som någon gång använt narkotika ("livstidsprevalens") – uppskattas till 70 miljoner för cannabis, minst 12 miljoner för kokain, 9,5 miljoner för ecstasy, och 11 miljoner för amfetamin, medan det är känt att minst en halv miljon personer får substitutionsbehandling för narkotika såsom heroin.⁴
- Även om det inte finns någon anledning att slå sig till ro med det som redan uppnåtts, visar uppgifter från jämförbara länder i andra delar av världen att konsumtionen av cannabis, kokain och amfetamin i EU är betydligt lägre än t.ex. i Förenta staterna. Samma sak gäller för antalet rapporterade hiv-infektioner i samband med injektion av narkotika.
- Utvärderingen visar också att medlemsstaternas narkotikastrategier närmar sig varandra och att det blir allt vanligare att den nationella politiken understöds av handlingsplaner.
- Enligt tillgängliga uppgifter har EU åtminstone lyckats att begränsa den komplexa samhällsföreteelse som utgörs av vidsträckt användning och missbruk av narkotika bland befolkningen, och riktar i allt högre grad in sig på åtgärder för att hantera de skador som narkotika orsakar hos individer och i samhället. Det är viktigt att notera att EU gjort detta trots att världsproduktionen av olaglig opiater ökade kraftigt under perioden i fråga och att EU varit mål för en kokainsmuggling som saknar motstycke. Mot denna bakgrund av kraftigt ökad tillgång framstår EU:s resultat när det gäller att hantera problemet i en mer positiv dager.
- När det gäller internationellt samarbete samordnas nu EU:s ståndpunkter bättre i internationella forum om narkotika, som t.ex. FN:s narkotikakommission. Dessutom fungerar EU:s integrerade och balanserade narkotikastrategi allt mer som en förebild för andra länder runtom i världen.

Den nuvarande handlingsplanen (2005–2008) är ambitiös. Samtidigt som framsteg har gjorts på många områden har också svagheter identifierats.

Problem med samordningen av politiken kvarstår på många områden, och även om kvaliteten på informationen om situationen i EU när det gäller narkotikamissbruk, förebyggande åtgärder och behandling genomgående har förbättrats, återstår det avsevärda kunskapsluckor: det saknas fortfarande pålitliga uppgifter om tillgången på narkotika, men också om omfattningen och resultatet av biståndet till tredjeländer på narkotikaområdet.

Hur man ökar samhällets engagemang för ett minskat narkotikamissbruk

Det är tydligt att EU måste göra mer för att begränsa effekterna av de samhälls- och hälsoproblem som orsakas av narkotikamissbruk. Om miljontals EU-medborgare någon gång har använt narkotika eller gör det just nu finns det en klyfta mellan den offentliga hållningen och allmänhetens beteende som inget samhälle har råd att blunda för.

Det finns tecken på att en av de mer (kostnads)effektiva strategierna för bekämpning av narkotikamissbruk är samarbete mellan offentliga myndigheter som deltar i förebyggande

⁴ ECNN:s årsrapport för 2007.

verksamhet, behandling, minskning av skadeverkningar och brottsbekämpning, i partnerskap med frivilligorganisationer och tjänsteleverantörer. Med andra ord en allians mellan medborgarna och de institutioner som inrättats av dem och för dem.

Det är dags att ge befolkningen en central position inom detta politikområde och att få EU:s medborgare bli mer delaktiga. Som ett första steg bidrog kommissionen 2006 till att inrätta det europeiska civilsamhällesforumet om narkotika. För att stödja genomförandet av EU:s handlingsplan mot narkotika kommer kommissionen, under loppet av nästa handlingsplan, att undersöka olika sätt att uppmuntra alla dem som vill delta i ett arbete för att minska narkotikans skadliga inverkan. En intressant idé i detta hänseende är utarbetandet av en ”europeisk narkotikaallians”. Detta skulle vara ett offentligt åtagande som varje medborgare eller grupp av medborgare skulle kunna ingå för att öka medvetenheten om narkotikaanvändningens risker och stödja bästa praxis på detta område.

Mot en ny handlingsplan mot narkotika för 2009–2012

EU:s narkotikastrategi behandlar ett komplext problem som fordrar ett långsiktigt angreppssätt för att förändring ska komma till stånd. Den är inriktad på narkotikapolitikens två huvudfrågor, nämligen ***minskning av efterfrågan*** och ***minskning av tillgången på narkotika***, kompletterat av tre tvärgående teman, ***samordning, internationellt samarbete*** samt ***information, forskning och utvärdering***.

Som stöd för strategin lägger kommissionen fram en ny handlingsplan mot narkotika för 2009–2012 som bygger på den befintliga ramen, men även på erfarenheter från de senaste fyra åren. Handlingsplanen innehåller följande prioriteringar:

1. Minska efterfrågan på narkotika och höja medvetenheten hos allmänheten

Vi måste fortsätta att effektivisera åtgärderna för att minska narkotikamissbruket och dess konsekvenser. Detta innebär bl.a. att särskild uppmärksamhet ägnas åt utsatta grupper och förebyggande av blandmissbruk (användning av både olagliga och lagliga substanser, särskilt alkohol).

2. Uppmuntra EU:s medborgare att spela en aktiv roll

Kommissionen föreslår att ett samråd med medlemsstaterna och det civila samhället i Europa ska inledas i syfte att arbeta för ett antagande av en narkotikaallians för EU:s medborgare. En sådan allians skulle omfatta ett åtagande och ett antal principer för att vägleda medborgarna när det gäller att hantera narkotikarelaterade problem som kan uppstå i deras närmaste omgivning. Den ska vara förenlig med nationell lagstiftning och praxis samt ge utrymme för aktiva åtgärder och ökat personligt inflytande i den allmänna strävan efter ett säkrare och sundare samhälle.

3. Minska narkotikatillgången

Det fordras en effektivare brottsbekämpning på EU-nivå för att bekämpa framställning av och olaglig handel med narkotika, där kapaciteten hos Europol och andra EU-strukturer utnyttjas till fullo på grundval av en underrättelsebaserad strategi. Stöd bör ges till mer samordnade åtgärder via regionala säkerhetsplattformar.

4. Förbättra det internationella samarbetet

EU, som är världens största bidragsgivare i den globala kampen mot narkotika och i strävan efter mer hållbara lösningar på problemen med narkotikaodling, skulle bli mer effektivt genom en bättre samordning av medlemsstaternas och gemenskapens politik.

5. Förbättra förståelsen av problemet

Vi måste öka vår kunskap om narkotikamissbrukets alla aspekter genom mer och bättre samordnad forskning samt genom förbättrad uppgiftsinsamling, bl.a. om narkotikarelaterad brottslighet och om hur den olagliga narkotikamarknaden fungerar.

Följande handlingsplan är avsedd som en ram för att genomföra dessa prioriteringar och, när så är lämpligt, tillföra ett europeiskt mervärde.

I. SAMORDNING				
Huvudprioritering: effektivare utarbetande och genomförande av politiken				
Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvarig part	Indikatorer
1. Se till att ett balanserat och integrerat angreppssätt med hänsyn till grundläggande rättigheter avspeglas i medlemsstaternas politik och i EU:s kontakter med tredjeländer samt i internationella forum	1. Medlemsstaterna och EU:s institutioner ska på ett effektivt sätt samordna narkotikapolitiken så att den avspeglar målen i EU:s narkotikastrategi för 2005–2012 och denna handlingsplan	Pågående	Medlemsstaterna Kommissionen Rådet	Medlemsstaternas politik inbegriper målen för EU:s strategi och handlingsplaner mot narkotika Narkotikapolitiken på EU-nivå avspeglar narkotikastrategins mål
2. Garantera effektiv samordning på EU-nivå	2. Rådets övergripande arbetsgrupp för narkotikafrågor ska spela en proaktiv roll i genomförandet av sitt samordningsuppdrag	Pågående	Rådet	Rådets berörda arbetsgrupper ⁵ informerar arbetsgruppen för narkotikafrågor och låter den delta aktivt i arbetet, och tvärtom
	3. Kommissionen och rådet ska trygga samstämmigheten mellan deltagandet i de interna och externa aspekterna av narkotikapolitiken	2011	Kommissionen Rådet	Samstämmighet har uppnåtts mellan intern och extern narkotikapolitik
	4. Rådet ska en gång om året undersöka läget när det gäller narkotikaproblemet på grundval av kommissionens årliga framstegsrapport och relevanta årsrapporter från ECNN och Europol	Pågående	Rådet Kommissionen ECNN Europol	Rådets slutsatser
3. Garantera effektiv samordning på nationell nivå	5. Ordförandeskapet ska regelbundet sammankalla möten med de nationella narkotikasamordnarna eller deras motsvarigheter för att förbättra samordningen av särskilda och brådskande frågor där åtgärder fordras	Två gånger om året	Ordförandeskapet Medlemsstaterna	Effektiv inverkan på samordningen av politiken
	6. Medlemsstaterna ska undersöka samordningen mellan	Pågående	Medlemsstaterna	Medlemsstaternas bidrag i rådets

⁵ Dessa arbetsgrupper i rådet omfattar arbetsgruppen för polis- och tullsamarbete, den sektorsövergripande arbetsgruppen mot organiserad brottslighet, arbetsgruppen för folkhälsa, arbetsgrupperna för yttre förbindelser och arbetsgruppen för ekonomiska frågor.

	myndigheterna i narkotikafrågor för att garantera att samordnade ståndpunkter framförs på EU-nivå och att målen i EU:s handlingsplan vidarebefordras till rätt nivå så att genomförandet sker på effektivast möjliga sätt		Rådet	övergripande arbetsgrupp för narkotikafrågor och andra arbetsgrupper är samstämmiga
4. Se till att det civila samhället deltar i narkotikapolitiken	7. Kommissionen ska minst en gång om året be om återrapportering om narkotikapolitiken från civilsamhällesforumet om narkotika	Pågående	Kommissionen	Forumet sammanträder minst en gång om året Kommissionen rapporterar om resultaten till rådets övergripande arbetsgrupp för narkotikafrågor
	8. Medlemsstaterna ska engagera det civila samhället på alla lämpliga nivåer i narkotikapolitiken i enlighet med nationell praxis och på grundval av en "europeisk narkotikaallians" med syfte att mobilisera det civila samhället och den offentliga sektorn i en kampanj för att öka medvetenheten om narkotikaanvändningens risker	Pågående	Kommissionen Medlemsstaterna	Det civila samhället deltar i den nationella dialogen Bidrag från det civila samhället mottas Omfattande engagemang för alliansen

II. MINSKNING AV EFTERFRÅGAN

Huvudprioritering: förbättra kvaliteten på och effektiviteten hos åtgärderna för att minska narkotikamissbruket och dess konsekvenser, särskilt för utsatta grupper

Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvarig part	Indikator
5. Förebygga narkotikamissbruk och riskerna förknippade med detta	9. Göra utvärderade universella strategier för förebyggande verksamhet systematiskt tillgängliga i olika miljöer (t.ex. skolor, arbetsplatser och fängelser). De förebyggande åtgärderna bör också omfatta blandmissbruk (användning av både olagliga och lagliga substanser, särskilt alkohol) samt narkotikaanvändning i samband med bilkörning	Pågående	Medlemsstaterna	Ökad tillgång till utvärderade program och övergripande strategier i medlemsstaterna Narkotikamissbrukets utbredning bland ungdomar och synen på narkotikabruk i umgängeskretsen
	10. Genomföra riktade program för att förebygga förstagångsmisbruk eller fördröja tidpunkten för denna genom utvärderade och innovativa insatser	Pågående	Medlemsstaterna	Ökad tillgång till utvärderade program i medlemsstaterna inriktade på förstagångsmisbrukare Narkotikamissbrukets utbredning

				bland ungdomar Förstagångsmissbrukarnas ålder
6. Förebygga narkotikamissbruk, inbegripet sprutnarkomani, genom riktade förebyggande åtgärder	11. Ytterligare utveckla tekniker för tidig upptäckt och insats samt tidigt gripa in och genomföra utvärderade selektiva förebyggande åtgärder för utsatta grupper som löper stor risk att utveckla narkotikamissbruk	Pågående	Medlemsstaterna	Fastställande av referensdata om missbruk Tendenser avseende narkotikamissbruk Ökad tillgång till utvärderade, riktade program för förebyggande åtgärder i medlemsstaterna
	12. Ytterligare utveckla och genomföra utvärderade förebyggande åtgärder för särskilda högriskgrupper av (bland)missbrukare som löper risk att utveckla tyngre missbruk, genom att erbjuda lätt tillgång till rådgivning, behandling av problembeteende och snabba ingripanden	Pågående	Medlemsstaterna	Fastställande av referensdata om missbruk Tendenser avseende narkotikamissbruk Ökad tillgång till utvärderade, riktade program för förebyggande åtgärder i medlemsstaterna
7. Öka narkotikabehandlingens och rehabiliteringens effektivitet genom att förbättra tillgången till och kvaliteten på tjänsterna	13. Ytterligare utveckla och genomföra olika typer av evidensbaserad narkotikabehandling som omfattar en rad psykosociala och farmakologiska metoder som svarar mot narkotikamissbrukarnas behov (inbegripet relevant behandling anpassad till nya narkotikapreparat eller typer av missbruk)	Pågående	Medlemsstaterna	Tendenser avseende nya behandlingsbehov och kvarhållande i behandling Ökad tillgång till diversifierade och evidensbaserade behandlingsformer i medlemsstaterna
	14. På grundval av bästa praxis utveckla och genomföra politik och tjänster för rehabilitering och social återanpassning som förhindrar återfall och minskar den sociala utslagningen och stigmatiseringen	Pågående	Medlemsstaterna	Ökad tillgång till program för rehabilitering och återanpassning i medlemsstaterna
	15. Offentliggöra behandlings- och återanpassningsmöjligheterna på nationell, regional och lokal nivå för möjliga målgrupper	Pågående	Medlemsstaterna	Informationsstrategier på plats i medlemsstaterna Offentligt tillgängligt tjänsteregister

				(t.ex. Internetportal)
8. Höja kvaliteten på och öka effektiviteten hos åtgärderna för att minska narkotikaefterfrågan med beaktande av narkotikamissbrukarnas särskilda behov beroende på kön, kulturell bakgrund, ålder etc.	16. Utveckla, genomföra och utbyta riktlinjer för god praxis och kvalitetsstandarder för förebyggande åtgärder, behandling, skademinskning samt insatser och tjänster för rehabilitering	2009–2012	Medlemsstaterna Kommissionen ECNN	Förekomst av relevanta riktlinjer och/eller kvalitetsstandarder Genomförandenivå för riktlinjer och/eller standarder
	17. Utveckla ett samförstånd i EU om kvalitetsstandarder och riktmärken för insatser och tjänster på området för förebyggande åtgärder, behandling, skademinskning och rehabilitering med hänsyn till särskilda gruppers behov	2012	Medlemsstaterna Rådet Kommissionen ECNN	Framläggande och uppföljning av EU:s samförståndsdocument
	18. Medlemsstaterna ska undersöka tillgången till och effektiviteten hos tjänster för förebyggande, behandling, skademinskning och rehabilitering som svar på särskilda behov. Kommissionen — ska med stöd av ECNN — fastställa ramarna för de metoder som ska användas för denna typ av undersökning	2012	Medlemsstaterna Rådet Kommissionen ECNN	Antal medlemsstater som genomför undersökningen
9. Ge tillgång till hälsovård för narkotikamissbrukare som sitter i fängelse för att förebygga och minska hälsorelaterade skador i samband med narkotikamissbruk	19. Utveckla och genomföra tjänster för förebyggande åtgärder, behandling, skademinskning och återanpassning för personer i fängelse, som motsvarar de tjänster som finns tillgängliga utanför fängelset. Särskild tonvikt ska läggas vid uppföljande vård efter frisläppandet från fängelset	Pågående	Medlemsstaterna	Särskild narkotikapolitik genomförs för att tillhandahålla narkotikatjänster i fängelserna och för att följa upp personer som suttit i fängelse
	20. Medlemsstaterna ska godkänna och genomföra indikatorer i fängelserna för övervakning av narkotikamissbruk, narkotikarelaterade hälsoproblem och tillhandahållande av behandling på grundval av de av kommissionen utarbetade metoderna och med stöd av ECNN	Pågående	Medlemsstaterna Rådet Kommissionen ECNN	Minskning av de narkotikarelaterade hälsoproblemen i fängelserna
10. Trygga tillgången till skadebegränsande	21. Ge systematisk tillgång till och öka utbudet av	Pågående	Medlemsstaterna	Kommissionen rapporterar om

tjänster för att minska spridningen av hiv/aids, hepatit C och andra narkotikarelaterade infektionssjukdomar som överförs via blodet samt minska antalet narkotikarelaterade dödsfall i EU	skadebegränsande tjänster som en integrerad del av minskningen av efterfrågan på narkotika, varvid insatser med bevisad effektivitet, där sådana finns, ska användas fullt ut⁶			framstegen Minskning av antalet narkotikarelaterade infektionssjukdomar Minskning av antalet narkotikarelaterade dödsfall Ökat utbud av skadebegränsande tjänster

⁶ Denna åtgärd bygger på rådets rekommendation (2003/488/EG) om förebyggande och begränsning av hälsorelaterade skador i samband med narkotikamissbruk.

III. MINSKNING AV TILLGÅNGEN

Huvudprioritering: en mätbar förbättring av brottsbekämpningens effektivitet på narkotikaområdet på EU-nivå. Europol, Eurojust och andra EU-strukturer ska till fullo utföra sina uppgifter för att uppnå effektivitet, överensstämmelse med nationella initiativ, samordning inom EU och stordriftsfördelar.

Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvarig part	Indikator
11. Förbättra samarbetet mellan brottsbekämpande organ i EU för att bekämpa framställning av och handel med narkotika	22. Rikta in sig på de kriminella organisationer som utgör det allvarligaste hotet genom att fullt ut använda den europeiska underrättelsebaserade kriminalunderrättelsemodellen och dess delar	Pågående	Medlemsstaterna Europol Eurojust Rådet	Antalet kriminella organisationer som medlemsstaterna riktat in sina ansträngningar på
	23. Öka antalet sektorsövergripande brottsbekämpningsinsatser, som när så är lämpligt omfattar Europol samt polis-, tull- och gränskontrollorgan, genom gemensamma utredningsgrupper och gemensamma tullaktioner	Pågående	Medlemsstaterna Europol Eurojust	Ökat antal gemensamma utredningsgrupper och tullaktioner på narkotikaområdet Utvärderingsrapport om uppnådda resultat
	24. Förbättra kvaliteten på de underrättelser som Europols nationella enheter tillhandahåller Europols narkotikaenhet särskilt när det gäller den högsta nivån inom den organiserade brottsligheten	Pågående	Medlemsstaterna Europol	Samstämmighet, relevans och kvalitet hos de mottagna uppgifterna och underrättelserna
	25. Till fullo utnyttja projekten Cospol ⁷ (heroin, kokain och syntetisk narkotika) som är sammanlänkade med Europols narkotikaprojekt, inbegripet samordnad analys med hjälp av analysregister	Pågående	Medlemsstaterna Rådet Europol	Ökat antal identifierbara operativa resultat

⁷

Comprehensive Operational Strategic Planning for the Police.

	26. Europeiska polisakademien (Cepol) ⁸ ska tillhandahålla relevant fortbildning för högre polis- och tulltjänstemän samt för sambandspersoner i tredjeländer genom medlemsländernas polishögskolor	Pågående	Cepol Medlemsstaterna	Kursplan för kontroll av efterlevnaden av narkotikalagstiftningen Ytterligare relevant fortbildning i Cepols årliga arbetsplan Antal kurser Antal tjänstemän som genomgått fortbildning
	27. Mer systematiskt använda medlemsstaternas sambandsmän i tredjeländer för utbyte av information och underrättelser mellan medlemsstaternas brottsbekämpande organ och Europol, när så är lämpligt	Pågående	Medlemsstaterna Europol	Öka det internationellt samarbetet mellan operativa brottsbekämpande organ
12. Reagera snabbt och effektivt på nya hot (t.ex. nya narkotikapreparat, nya rutter)	28. Om nödvändigt inrätta regionala säkerhetsplattformar (t.ex. MAOC-N och Baltic Sea TF) för att bekämpa nya hot genom samordnade operativa insatser. Sådana åtgärder ska vara förenliga med befintlig lagstiftning och operativa åtgärder på EU-nivå och grunda sig på specifika hotbilda-bedömningar (se även åtgärd 42)	Pågående	Medlemsstaterna Rådet Europol	Operativa insatser i rätt tid för att på ett proaktivt sätt hantera risker och minimera hot Ökat antal avbrutna brott (beslag, ändrat smugglingsbeteende)
	29. EU ska inrikta sig på samordnade och gemensamma insatser mellan de medlemsstater som är mest utsatta för framställning eller olaglig handel med narkotika, vid behov i samarbete med Europol	Pågående	Medlemsstaterna Europol Rådet	Operativa och strategiska resultat av de åtgärder som vidtagits av medlemsstaterna
13. Minska framställningen av och tillgången på syntetisk narkotika	30. Medlemsstaterna ska aktivt upprätthålla samarbetet mellan brottsbekämpande organ och de gemensamma operationerna på detta område och utbyta underrättelser och bästa praxis. Europol projekt Synergy och det därmed förknippade initiativet Cospol ska användas på optimalt sätt	Pågående	Medlemsstaterna Europol Rådet	Ökat antal gemensamma projekt som inlemts eller slutförts Ökat antal stängda produktionsanläggningar som inrapporteras till EILCS

⁸ Europeiska polisakademien, se rådets beslut 2005/681/RIF.

				Antalet Synergy-rapporter
	31. Anta och genomföra ett EU-omfattande system för kriminaltekniska profilanalyser av syntetisk narkotika baserat på erfarenheter från projekt som Synergy och Chain, organisationen och expertkunskandet hos Europol och kommissionens gemensamma forskningscentrum samt medlemsstaternas pågående brottsbekämpande insatser och erfarenheter från detta område	2012	Kommissionen Europol Medlemsstaterna	Systemet är installerat och i drift
14. Minska avledningen av och den olagliga handeln i EU med kemiska prekursorer för olaglig framställning av narkotika, särskilt syntetiska narkotikaprekursorer	32. EU ska bibehålla en tydlig gemensam ståndpunkt i denna fråga på internationell nivå och inom FN, på grundval av befintlig lagstiftning och samverkan med den privata sektorn	Pågående	Kommissionen Rådet Medlemsstaterna	Effektiv samordning via relevanta rådskommittéer Gemensamma EU-ståndpunkter i internationella forum
	33. Tullmyndigheterna ska integrera kontrollen av prekursorer på strategisk nivå och därigenom effektivisera förvaltningen av gränskontroller och samarbeta närmare med andra brottsbekämpande organ som deltar i insatser mot narkotika (ömsesidigt stöd)	Pågående	Medlemsstaterna	Förbättring av kontroll, upptäckt, beslagtagande och profilering av prekursorer jämfört med 2008
	34. EU ska ge fullt stöd till internationellt operativt samarbete inriktat på att förebygga avledning av narkotikaprekursorer, såsom projekten Prism och Cohesion som leds av INCB (Internationella narkotikakontrollstyrelsen)	Pågående	Kommissionen Medlemsstaterna	Ökat antal hejdade och/eller beslagtagna leveranser
	35. Utvärdera EU:s lagstiftning på området för kontroll av narkotikaprekursorer och dess genomförande	2010	Kommissionen Medlemsstaterna	Utvärderingen slutförd
	36. EU ska när så är möjligt utarbeta samarbetsavtal med de viktigaste ursprungsländerna för de vanligast förekommande syntetiska narkotikaprekursorerna	Pågående	Kommissionen	Avtalen har ingåtts Minskat antal olagliga leveranser av narkotikaprekursorer från de berörda länderna
15. Minska samhällskonsekvenserna av organiserad brottslighet inom framställningen och den olagliga handeln	37. Underlätta konfiskering och återvinning av intäkterna från narkotikarelaterad brottslighet i EU genom att stärka politiken för konfiskering och återvinning av tillgångar på	2012	Medlemsstaterna Kommissionen	Kommissionens meddelande har antagits

med narkotika	gemenskapsnivå och nationell nivå		Rådet Europaparlamentet	Rättsliga instrument har föreslagits och antagits Värdering av beslagtagna tillgångar
	38. Stödja inrättandet av effektiva kontor för återvinning av tillgångar i medlemsstaterna genom upprättandet av en informell plattform. Stödja utredningar genom Europol kontor för tillgångar som härrör från brott	Pågående	Kommissionen Medlemsstaterna Europol	Plattformen har inrättats och fungerar effektivt Ökat antal understödda utredningar i samband med spårning och identifiering av tillgångar Ökning av antalet och värdet på beslag av kontanter och tillgångar

IV. INTERNATIONELLT SAMARBETE

Huvudprioritering: förbättra effektiviteten i EU:s samarbete med tredjeländer och internationella organisationer på narkotikaområdet genom närmare samordning av politiken i EU samt främja en konsekvent spridning av EU:s balanserade angreppssätt på narkotikaproblem i hela världen

Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvarig part	Indikator
16. Om möjligt systematiskt inbegripa EU:s narkotikapolitik i förbindelser med länder och regioner utanför gemenskapen och inom den bredare utvecklings- och säkerhetsagendan. Detta ska ske på grundval av strategisk planering och samordning mellan alla berörda aktörer	39. Se till att EU:s förbindelser med tredjeländer avspeglar målen i EU:s narkotikastrategi och handlingsplaner på grundval av principen om delat ansvar och med respekt för de mänskliga rättigheterna	Pågående	Medlemsstaterna Kommissionen	Narkotikapolitikens prioriteringar avspeglas alltmer i förbindelserna med tredjeländer
	40. Öka effektiviteten hos befintliga mekanismer på narkotikaområdet såsom samarbets- och samordningsmekanismen mellan EU och LAC, den specialiserade dialogen mellan EU och Andinska gemenskapen samt "narkotikatrojkor", genom att identifiera särskilda samarbetsområden	Pågående	Rådet Kommissionen	Samarbetsinitiativ har utarbetats och genomförts

	41. I enlighet med EU:s politiska beslut och strategier samt med bidrag från medlemsstaterna och kommissionens stödprogram hantera narkotikarelaterade problem i producentländerna och de länder som ligger längs (nya) narkotikarutter genom projekt med syfte att minska efterfrågan och tillgången på narkotika och förhindra avledning av kemiska prekursorer. Stödet ska kopplas till de narkotikahandlingsplaner som överenskommit mellan EU och länder och regioner utanför gemenskapen (se åtgärderna 46 och 50)	Pågående	Kommissionen Medlemsstaterna	Narkotikapolitikens prioriteringar avspeglas i de finansierade projekten De finansierade projekten avspeglar balansen mellan minskning av efterfrågan och tillgång Synergier har skapats mellan medlemsstaternas och kommissionens finansieringsprogram
	42. Öka det regionala och interregionala samarbetet för att minska efterfrågan och tillgången på narkotika i tredjeländer med stöd av medlemsstaternas och kommissionens finansieringsprogram, såsom finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete och de regionala strategidokument, stabilitetsinstrumentet samt europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet	Pågående	Kommissionen Medlemsstaterna	Nya interregionala samarbetsinitiativ har upprättats och genomförts Synergier har skapats mellan medlemsstaternas och kommissionens finansieringsprogram Ökning av antalet finansierade projekt och av deras totala budget
	43. Främja andra försörjningsmöjligheter som alternativ till narkotikaframställning med beaktande av de mänskliga rättigheterna och med deltagande av regionala och lokala samhällen, varvid deras särskilda förhållanden och behov beaktas	Pågående	Kommissionen Medlemsstaterna	Antal projekt i enlighet med EU:s strategi för alternativ utveckling (9597/06, CORDROGUE 44, 18.5.2006)
	44. I samordningssyfte inrätta ett övervakningssystem för EU:s narkotikarelaterade bistånd till tredjeländer	Årliga	Rådet Medlemsstaterna Kommissionen	Systemet har inrättats Översikt över kommissionens och medlemsstaternas narkotikarelaterade projekt i tredjeländer

	45. Genomföra en undersökning av omfattningen och resultaten av EU:s narkotikarelaterade projekt i tredjeländer	2010	Kommissionen	Undersökningen har genomförts
	46. Uppdatera och genomföra EU:s handlingsplan mot narkotika i republikerna i Centralasien ⁹ , samt Latinamerika och Västindien ¹⁰	Pågående	Medlemsstaterna Kommissionen	Prioriteringarna har fastställts Genomförande av handlingsplanen
17. Stärka EU:s samordning i ett multilateralt sammanhang och främja ett integrerat och balanserat angreppssätt	47. Garantera bättre samordning och kontinuitet mellan rådets övergripande arbetsgrupp för narkotikafrågor och medlemsstaternas delegationer till FN:s narkotikakommission genom utnämning av en permanent samordningsperson	2009	Rådet Medlemsstaterna	Samordningspersonen har utnämnts Stärkt samordning mellan delegationerna i Wien och den övergripande arbetsgruppen för narkotikafrågor
	48. Förbereda, samordna och anta gemensamma EU-ståndpunkter och EU-resolutioner i FN:s narkotikakommission	Pågående	Ordförandeskapet Medlemsstaterna Kommissionen	Antal gemensamma EU-resolutioner Gemensamma EU-ståndpunkter som stöds av andra regioner
	49. Lägga fram en EU-ståndpunkt för högnivåsegmentet i FN:s femtioandra narkotikakommission om utvärdering och uppföljning av den extra sessionen i FN:s generalförsamling från 1998 ¹¹ , som avspeglar de grundläggande principerna för EU:s narkotikapolitik	2009	Rådet Medlemsstaterna Kommissionen	EU:s ståndpunkt avspeglas i FN:s politiska förklaring
18. Stödja kandidatländerna och de länder som ingår i stabiliserings- och associeringsprocessen	50. Tillhandahålla nödvändigt tekniskt och annat bistånd till dessa länder för att öka deras kännedom om EU:s regelverk på narkotikaområdet och bistå dem i utförandet av de	Pågående	Medlemsstaterna Kommissionen	Länderna rättar sig alltmer efter EU:s regelverk De slutförda projektens antal och

⁹ 12353/02; CORDROGUE 78, 25.9.2002.

¹⁰ 7163/1/99; CORDROGUE 19, 15.4.1999, förklaringen i Port of Spain, 23.5.2007.

¹¹ Politisk förklaring (resolution S-20/2, bilaga) från Förenta nationernas generalförsamlings tjugonde extrasession.

	erforderliga åtgärderna, inbegripet de som antogs genom handlingsplanen mot narkotika för västra Balkan ¹²		Rådet ECNN Europol	kvalitet Framsteg i dialogen och/eller samarbetet med relevanta EU-organ Genomförande av handlingsplanen
19. Förbättra samarbetet med de länder som omfattas av europeiska grannskapspolitiken	51. Förbättra dialogen om narkotika med de länder som omfattas av europeiska grannskapspolitiken i ett bilateralt och regionalt sammanhang, särskilt genom underkommittéer	Pågående	Medlemsstaterna Kommissionen	Konkret resultat av dialogen
	52. Kommissionen ska uppmuntra dessa länder att använda europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet för att genomföra avsnitten om narkotika i handlingsplanerna för den europeiska grannskapspolitiken	Pågående	Kommissionen	Antalet narkotikarelaterade projekt som genomförts inom ramen för det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet

¹² 5062/2/03, CORDROGUE 3, 3.6.2003.

V. INFORMATION, FORSKNING & UTVÄRDERING

Huvudprioritering: förbättra förståelsen av narkotikamissbrukets alla aspekter för att utöka den offentliga politikens kunskapsbas och öka medvetenheten bland medborgarna om missbrukets samhälls- och hälsokonsekvenser, samt bedriva forskning

Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvarig part	Indikator
20. Utöka kunskapsbasen på narkotikaområdet genom att främja forskning	53. Rådet och kommissionen ska fastställa framtida prioriteringar för EU:s forskning på området för olaglig narkotika och de mekanismer som fordras för att få fram ny kunskap, utveckla nya angreppssätt och ny teknik samt stärka forskningssamarbetet i EU	2009	Medlemsstaterna Kommissionen ECNN	Forskningsprioriteringar har fastställts Mekanismerna har fastställts och inrättats
21. Garantera utbytet av korrekt och politiskt relevant information på området för olaglig narkotika	54. Medlemsstaterna ska fortsätta att tillhandahålla nödvändiga resurser till de nationella kontaktpunkterna i nätverket Reitox ¹³ . De nationella kontaktpunkterna ska bidra till ECNN på grundval av överenskomna standarder	Pågående	Medlemsstaterna	Utbyte av uppgifter som fordras för övervakning och utvärdering Medlemsstaternas finansiering av Reitox och andra resurser motsvarar behoven De nationella kontaktpunkterna bidrar i enlighet med överenskomna

¹³

Réseau Européen d'Information sur les Drogues et les Toxicomanies

				standarder
22. Ytterligare utveckla instrument för övervakning av narkotikasituationen och effektiviteten hos insatserna mot narkotika	55. Ytterligare förbättra och genomföra ECNN:s centrala epidemiologiska indikatorer och utvecklingen av nya indikatorer och åtgärder för minskning av efterfrågan på narkotika	2012	Medlemsstaterna ECNN Kommissionen	Ökning av medlemsstaternas efterlevnad av genomförandekriterierna för nyckelindikatorer Förbättring av indikatorer avseende behandlingsbehov och missbruk ¹⁴ Indikatorer/åtgärder för rehabilitering och återanpassning
	56. Utveckla indikatorer för insamling av politiskt relevanta uppgifter om marknaden för olaglig narkotika och brottsbekämpning samt utveckla en strategi för insamling av dessa uppgifter	Pågående	Kommissionen ECNN Europol Rådet Medlemsstaterna	Indikatorerna har fastställts Genomförandestrategin har utarbetats
	57. Utveckla analysinstrument för att bättra bedöma narkotikapolitikens effektivitet och inverkan	2010	Kommissionen ECNN Medlemsstaterna	Analysinstrument har utvecklats En mer precis analys av narkotikasituationen
	58. Bedöma effektiviteten hos rådets beslut 2005/387/RIF om informationsutbyte, riskbedömning och kontroll avseende nya psykoaktiva ämnen	2010	Kommissionen Rådet ECNN Europol EMEA	Bedömningen har lagts fram och ev. följts upp
	59. Europol ska bedöma medlemsstaternas tillhandahållande av uppgifter och information om brottslighet	Årliga	Medlemsstaterna Europol	Kvalitativ bedömning av tillhandahållna uppgifter

¹⁴

ECNN-indikator som ska fås att överensstämma med internationella standarder för narkotikamissbruk (DSM-V/ ICD-10).

23. Trygga den pågående utvärderingen av narkotikapolitiken	60. Medlemsstaterna ska regelbundet utvärdera den nationella narkotikapolitiken	Pågående	Medlemsstaterna	Antalet medlemsstater vars narkotikapolitik utvärderats
	61. Lägga fram en årlig framstegsrapport till rådet och Europaparlamentet om genomförandet av handlingsplanen, med anpassade eller förbättrade indikatorer och rapporteringsmekanismer för övervakning och utvärdering när så är lämpligt och nödvändigt	Årliga	Kommissionen ECNN Europol Medlemsstaterna	Den årliga framstegsrapporten har lagts fram Relevanta indikatorer finns tillgängliga
	62. Låta utföra en extern utvärdering av genomförandet och effekterna av EU:s narkotikastrategi 2005–2012 och EU:s handlingsplan mot narkotika 2009–2012, följd av en period av eftertanke före uppföljningen	2012	Kommissionen Rådet Medlemsstaterna	Bedömning av utförandet av individuella åtgärder Inverkan på den övergripande narkotikasituationen är känd